

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ 7. VERZE

S krtkem poznáváme svět

Od 1. 9. 2024

Základní škola a mateřská škola Svitavy, Sokolovská 1

Svitavy, 2024

Obsah ŠVP PV:

1. Identifikační údaje	3
2. Obecná charakteristika školy.....	4
3. Podmínky předškolního vzdělávání	6
3.1. Věcné podmínky	6
3.2. Životospráva.....	7
3.3. Psychosociální podmínky	8
3.4. Organizační zajištění chodu MŠ.....	9
3.5. Řízení mateřské školy	10
3.6. Personální zajištění MŠ	11
3.7. Spoluúčast rodičů.....	11
4. Organizace vzdělávání.....	13
4.1. Vnitřní uspořádání školy.....	13
4.2. Charakteristika tříd.....	13
4.3. Kritéria přijímání dětí do MŠ, povinná docházka	13
4.4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	13
4.5. Vzdělávání dětí nadaných	15
4.6. Vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	15
5. Charakteristika školního vzdělávacího programu	17
5.1. Vize školy	17
5.2. Dlouhodobé rámcové vzdělávací cíle.....	19
5.3. Cíle předškolního vzdělávání	20
5.4. Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů.....	20
6. Vzdělávací obsah	22
6.1. Krtek patří dětem, toulají se světem	22
6.2. Krtek v zimě sportuje, své zdraví utužuje	26
6.3. Na jaře pozoruje krtek rád, jaký má příroda rád.....	31
6.4. Léto - to jsou prázdniny, máme rádi zmrzliny	35
6.5. Rizika	39
7. Evaluační činnost školy.....	40

1. Identifikační údaje

Předkladatel:

Název školy:

Základní škola a mateřská škola Svitavy, Sokolovská 1

Adresa školy:

Pražská 1908/2A, 568 02 Svitavy

Ředitel školy:

Ing. Alena Vašáková

Zástupce ředitele pro MŠ:

Kateřina Šimková, DiS.

Koordinátor ŠVP PV:

Kateřina Šimková, DiS.

Kontakty:

Telefon: 733 322 839 (ZŘ - PV), 733 735 788 (ŘŠ)

web: www.zs5.svitavy.cz

e-mail: ms.prazska@zs5.svitavy.cz

Zřizovatel školy:

Město Svitavy

T. G. Masaryka 35

568 02 Svitavy

telefon: 461 550 211

www.svitavy.cz

e-mail: info@svitavy.cz

IČO: 49328298

IZO: 049328298

REDIZO: 600100715

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2024

Projednáno a schváleno na poradě: 28. 8. 2024

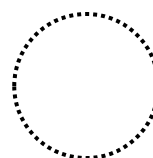
ŠVP je dokument: veřejný

Aktualizace: srpen 2024

Č.j. ZŠ a MŠ S5/0352/2024

Zpracovala: Kateřina Šimková, DiS.

Schválila: Ing. Alena Vašáková

.....

Ing. Alena Vašáková

ředitelka školy v z.

razítko školy

2. Obecná charakteristika školy

Lokalita MŠ

Základní a mateřská škola je vystavěna na severozápadním okraji města. V blízkosti se nachází rybníky, lesy, turistické trasy, parky, lesní správa, městský úřad a městská policie, požární zbrojnice, plavecký bazén, dopravní hřiště a sauna, což je mnoho přirozených podnětů ke sportovním, turistickým, environmentálním a poznávacím aktivitám.

Historie

Mateřská škola byla otevřena v únoru r. 1978 jako škola čtyřtřídní využívající tři pavilonů. V pavilonu A a B byly umístěny děti předškolního věku po dvou třídách. Pavilon C byl hospodářský. Všechny pavilony jsou propojeny prosklenou zateplenou spojovací chodbou. Celý areál budov je vystavěn uprostřed lesoparku s většími travnatými plochami a příjezdovou silnicí k pavilonu A a C.

V červenci a srpnu 2011 proběhla plynofikace, výměna podlahové krytiny, rekonstrukce sociálního zázemí včetně nové výmalby ve všech pavilonech.

1. ledna 2012 byla MŠ Pražská sloučena se ZŠ Sokolovská, nový název je **Základní škola a mateřská škola Svitavy, Sokolovská 1**, školní kuchyně se změnila na školní výdejnu.

V dubnu 2014 byly zahájeny práce související s rekonstrukcí vnitřních prostor včetně výměny oken. Třídy v 1. patře byly zvětšeny o původní lodžie, došlo k obnovení výdejen jídla pro děti MŠ i žáky ZŠ. Do září 2014 se podařilo v pavilonu C ze zrušené kuchyně a přilehlých skladů vybudovat novou učebnu ZŠ. V září 2014 byla vybudována nová přístupová komunikace před pavilonem MŠ, která je nezbytná pro dovoz jídla a zároveň slouží jako malé dopravní hřiště pro naše nejmenší děti.

Od září 2014 do května 2015 se zateplovala celá budova včetně střechy. Barva fasády oživená barevnými lizátky se ztotožňuje s barvami loga naší školy. Od května do října 2015 vznikaly nové chodníky a další zpevněné plochy, původní nevyhovující osvětlení v areálu školy bylo též obnovoeno.

V srpnu 2015 proběhla rekonstrukce původní zídky a výměna oplocení, instalovaly se únikové nerezové skluzavky, dvě nové branky a brána s elektronickým čipovým systémem k modernímu zabezpečení celého areálu. Dílo bylo završeno sadovými úpravami zahrady.

K rozvoji manuální gramotnosti dětí MŠ včetně polytechnické výchovy bude využíváno vybavení a učebna dílen pro žáky základní školy na hlavní budově na Sokolovské. Na rozvoj digitálních kompetencí dětí v MŠ budou využívány také pomůcky ZŠ.

Současný stav

Mateřská škola využívala pouze pavilon A se dvěma třídami, který je jednopatrový a téměř se shodnými dispozicemi. V bývalém školním bytě vzniklo v roce 2011 původně Hlídací centrum provozované MC Krůček Svitavy, které bylo v průběhu letních prázdnin 2020 zrekonstruováno, a vznikla zde třetí třída MŠ.

V pavilonu B jsou umístěny tři třídy ZŠ a školní družina, v pavilonu C další dvě třídy pro děti mladšího školního věku.

Pro ZŠ a MŠ je důležitý také její PR program – pravidelně aktualizované webové

stránky, Instagram MŠ a aplikace Školka v mobilu, každoročně Den otevřených dveří, Předškolička, Bádání předškoláků s rodiči, Den Země s veřejností a další akce pro rodiče s dětmi např. tvořivé dílny s rodiči a pro veřejnost, příspěvky do tisku, každodenní komunikace s rodiči a také již tradiční červnová akademie dětí a žáků v Multifunkčním centru Fabrika. Škola se zapojuje do projektových výzev zaměřených na zkvalitnění předškolního i školního vzdělávání.

Zahrada

Na budovy ZŠ a MŠ bezprostředně navazuje prostorná zahrada, která umožňuje dětem pohybové i ekologické aktivity téměř v průběhu celého roku. Travnaté plochy jsou lemované vzrostlými stromy, které vytváří příznivé mikroklima v letním horkém období. V okolí oplocení MŠ a ZŠ jsou vysázeny tůje, které mají vytvořit živý plot pro oddělení části zahrady jako odhlučnění a snížení prašnosti z okolní hlavní silnice.

Zahrada a hřiště se staly v souladu s vizí školy příležitostí k pohybu v přírodním terénu, otužování venku za každého počasí, nabízí podněty přiměřené věku (bylinkové zahrádky, ovocné stromy a keře) vedoucí k aktivnímu učení dětí – učení vlastní zkušeností, pozorováním, experimentováním, zážitky a hrou v přírodě.

Péči o stav lesoparku zajišťuje škola ve spolupráci s odborem ŽP MÚ a technickými službami se zapojením dětí i rodičů.

Využití pozemku školní zahrady

Na pozemku školní zahrady bylo vybudováno z dotace Ministerstva životního prostředí přírodní hřiště s mnoha herními prvky, venkovní učebnou a bylinkovou zahrádkou.

Ze Státního fondu životního prostředí ČR jsou v areálu školy během druhé poloviny roku 2018 vybudovány celkem tři vzdělávací centra zaměřená na meteorologii, ornitologii a pěstitelské práce. Úprava venkovního areálu školy tak umožňuje rozvoj environmentálního vzdělávání prostřednictvím badatelsky orientované výuky v přímém kontaktu s přírodou.

Na pozemku školní zahrady stojí také chatka oddílu Zálesáků, která je využívána především v odpoledních hodinách nebo o víkendu.

3. Podmínky předškolního vzdělávání

Základní podmínky předškolního vzdělávání jsou legislativně vymezeny příslušnými právními normami: Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, středním odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 563/2004, o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění; zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů (a příslušné prováděcí předpisy); vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů; vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných; vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů; vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů; vyhláška č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, ve znění pozdějších předpisů; nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů; vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů; vyhláška č. 16/2005 Sb., o organizaci školního roku, ve znění pozdějších předpisů; popř. další související předpisy.

3.1. Věcné podmínky

Budova

MŠ je účelově vystavěné zařízení. Stavebně technické řešení vychází z požadavků zajišťování předškolního vzdělávání a pro činnost MŠ jsou podporující dostatečně velké prostory, prakticky členěné i účelově uspořádané. Hygienické zařízení umývárny, toalety a vybavení pro odpočinek dětí odpovídá počtu dětí.

Prostory MŠ by měly být prosluněné, což při počtu vzrostlých stromů v těsné blízkosti budovy je velký problém. Snažíme se zajišťovat prořez dle finančních možností školy. Osvětlení místností je dostatečné, odpovídá normám EU, místnosti jsou pravidelně a dostatečně větrané.

Třídy

- I. třída Krtečci
- II. třída Žabky
- III. třída Zajíci

Prostředí je esteticky upravené, aby bylo pro děti příjemné v něm pobývat. Při zadávání výroby nového nábytku z přírodního masivního dřeva a pomocí kontejnerů z recyklovaného materiálu jsme respektovali zásady EVVO. Třída Krtečků je uzpůsobena věkově heterogennímu složení, některé skřínky jsou uzavíratelné, rozšířený je sortiment hraček pro děti mladší tří let, pokud jsou pro daný školní rok přijaty, stoly a židle jsou ve třídách diferencované, přizpůsobené antropometrickým požadavkům. Ve třídě Žabek a Zajíců jsme při výrobě nábytku preferovali otevřené prostory vybízející k volnému výběru hraček, které si děti samy berou a po hře je vracejí zpět na své místo. V hernách si děti hrají v koutcích zajišťujících vyšší úroveň

soukromí a možnosti her v menších skupinkách, k čemuž přispělo také zvětšení tříd v 1. patře. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům.

Pro hry a cvičení je na podlaze v části herny položen koberec, dle prostorových možností učeben jsme vybudovali herní koutky tematicky zaměřené, které podporují neřízenou činnost dětí. Tyto koutky jsou zaměřené především na polytechniku, čtenářskou gramotnost, matematickou pregramotnost a rozvoj digitálních kompetencí (robotické hračky a pomůcky, interaktivní tabule). K hernám patří přilehlé kabinety s didaktickými a tělovýchovnými pomůckami, které děti využívají k obohacení své činnosti. Část tohoto materiálu rozmístíme do prostoru herny a dle přitažlivosti pro děti obměňujeme.

Pro vyvážení aktivit využívají učitelky ke své práci hudební nástroje – pianino, kytaru, flétnu a Orffovy nástroje. Pro rozvoj tělesné zdatnosti lze využít lavičky, žebřiny a další sportovní náčiní.

Nadstandardní vybavení máme také v oblasti logopedické prevence, na kterou klademe velký důraz. Ve třídě Zajíců jsme vybudovali logopedický koutek s Klokánovým kufrem a logopedickým zrcadlem a dalšími pomůckami k aktivní práci logopedických asistentů a učitelů.

Množství hraček odpovídá počtu dětí, jejich věku, je průběžně doplňováno a obměňováno. Sledujeme a využíváme nové nabídky na metodický a didaktický materiál, doplňujeme literaturu do dětské a učitelské knihovny. Knihy je možno zapůjčit i rodičům a dětem domů na vymezenou dobu.

Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů poskytující dobré materiální podmínky pro předškolní vzdělávání.

3.2. Životospráva

Stravování

Strava a nápoje jsou připravovány a expedovány školským zařízením na základě smlouvy se Základní a mateřskou školou. Výše stravného, jeho úhrada, přihlašování a odhlašování stravy je věcí jídelny.

Pestrost a vyváženost stravy kontrolujeme pomocí spotřebního koše, který měsíčně vypracovává dodavatel. Důsledně dbáme na zásady zdravé výživy, dle možností dáváme podněty na zařazení nových pokrmů zdravé stravy a biopotravin. Děti mají stále k dispozici ve třídě nabídku tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly.

Organizace stravování

Ranní přesnídávka se podává dětem průběžně do 8.30 hodin. Děti si mohou prostřít jídlo dle své potřeby. Vedeme je k sebeobsluze při svačinách, kdy si samy prostírají a uklízí, také při obědě si přinášejí druhé jídlo a odnáší použité nádobí do přípravných kuchyňek. Své místo si pak uklidí v rámci svých možností. Do stravy děti nejsou nuceny, snažíme se však vhodně motivovat a jít příkladem, aby neznámá jídla alespoň ochutnaly. Děti se postupně učí zacházet s příborem.

Relaxace a odpočinek

V MŠ je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (aby např. rodiče mohli své děti přivádět podle svých možností, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě mateřské školy apod.).

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. Mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy závislé na počtu přítomných.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (např. dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program místo odpočinku na lůžku apod.).

Pedagogičtí pracovníci se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3. Psychosociální podmínky

Snahou vedení školy je, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy spokojeně, jistě a bezpečně. Pro usnadnění vstupu dítěte do MŠ umožňujeme nově přichozím dětem postupnou adaptaci:

- zákonný zástupce se s dítětem může účastnit společné vycházky s dětmi z MŠ
- zákonný zástupce pobývá s dítětem na školní zahradě a hraje si s dětmi
- postupně se prodlužuje krátkodobý pobyt dítěte v MŠ
- při nástupu dítě pobývá v MŠ pouze dopoledne
- zákonní zástupci vyplněním dotazníku informují o individuálních potřebách dítěte

Při vstupu dítěte do kolektivního zařízení učitelky uplatňují individuální přístup a usnadňují tak přizpůsobení se změněným podmínkám života dítěte, kdy dospělý - paní učitelka - patří všem dětem. Rovněž podpora sourozeneckých vazeb zařazením dítěte dle možností do společné třídy, popřípadě společně strávené chvíle při pobytu venku napomáhá k vstřícnému přijetí mateřské školy dítětem.

Přístup učitelů i ostatních zaměstnanců k dětem je empatický, projevuje se přímou a naslouchající komunikací s dětmi. Pedagogičtí pracovníci vytváří ovzduší pohody, klidu, uvolnění, respektují potřeby dětí, udržují s nimi partnerský vztah, uplatňují pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Denní režim je dostatečně flexibilní s možností reagovat na momentální podněty a individuální potřeby dětí. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Děti dostávají srozumitelné pokyny a jsou vedeny k dodržování dohodnutých pravidel. Nejsou zatěžovány chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností. Převažuje kladné hodnocení, i snaha je podporována pochvalou.

Všechny děti mají rovnocenné postavení. Mezi učitelkou a dětmi se buduje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemná pomoc a podpora, je pěstován prosociální styl – prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů. Podporujeme dětská přátelství, jejich společnou hru i další společně strávené chvíle a děti se učí vzájemné pomoci a soucítění.

Vytváření příznivého klimatu a spokojené děti, které se v MŠ cítí bezpečně a uvolněně, přirozeně vyjadřující své pocity a přání, patří k nejdůležitějším úkolům učitelů naší MŠ.

Součástí interních pravidel MŠ je Minimální preventivní program, viz příloha.

3.4. Organizační zajištění chodu MŠ

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální potřeby dětí. MŠ organizuje denně činnosti k podpoře zdraví:

- ranní cvičení k posilování svalstva celého těla a jeho správného držení;
- činnosti k posílení imunity;
- pohybové hry dle přání dětí;
- radostná a uvolněná atmosféra;
- pobyt na zdravém vzduchu alespoň dvě hodiny denně (pokud nejsou extrémní podmínky počasí);
- zdravotní, vyrovnávací a uvolňovací cviky během dne k podpoře zdravého životního stylu;
- v denním programu je respektována individuální potřeba aktivity a odpočinku.

Ekologie je součástí každodenního pobytu venku, ale i přímé vzdělávací práce učitele ve třídě, včetně některých akcí školy, které tyto prvky zahrnují (např. sběr starého papíru, třídění odpadu, Den Země s veřejností, lesní pedagogika, zapojení se do programu MRKVIČKA aj.). Je vytvořen samostatný plán EVVO, viz příloha.

Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.

Děti se podílí na tvorbě a dodržování stanovených pravidlech. Pro posílení citové zainteresovanosti a zapojení při řízené činnosti je využíváno motivace, pozorování a situačního poznávání při vycházkách a pobytu venku.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).

Pedagogický sbor pracuje jako tým, spolupracuje s zákonnými zástupci, podílí se na vypracovávání a úpravách ŠVP.

Program uspořádání dne:

čas	činnosti
6,30 - 9,30	hry a aktivity podle přání dětí individuální činnosti pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a děti nadané průběžná přesnídávka (7.30 - 8.30) didakticky cílené činnosti – záměrné i spontánní učení- skupinové, kolektivní, individuální, bádání a tvoření ranní cvičení nebo pohybová hra
9,30 - 11,30	POBYT VENKU (Žabky, Zajíci)
9,00 - 11,00	POBYT VENKU (Krtečci)
11,00 - 11,45	OBĚD, hygiena (Krtečci)
11,15 - 12,30	OBĚD, hygiena (Žabky)
11,15 - 12,30	OBĚD, hygiena (Zajíci)
12,00 - 14,00	ODPOČINEK individuální činnosti, péče o děti s SVP
14,00 - 17,00	svačina hry a aktivity podle přání dětí dle zájmu didakticky cílené činnosti individuální péče o děti s SVP

3.5. Řízení mateřské školy

Ředitel školy – Ing. Alena Vašáková

Zástupce ředitele pro MŠ – Kateřina Šimková, DiS.

- povinnosti, pravomoci, úkoly a odpovědnosti všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny v náplních práce a organizačním řádu školy
- jsou vypracovány jasné, přehledně strukturované plány (např. plán porad, kontrol, hospitací, sebevzdělávání, apod.), všechny pracovnice jsou seznámeny s obsahem plánů vždy na zahajovací poradě, ŠVP PV a TVP PV jsou vyvěšeny v šatnách tříd
- škola má vytvořen funkční informační systém – aplikace Školka v mobilu, pracovní e-maily zaměstnanců školy, ostatní informace jsou předávány, diskutovány na pravidelných poradách
- zaměstnanci školy mají povinnost ve smyslu evropského nařízení o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, (dále jen GDPR) zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím data, údaje, osobní údaje, citlivé osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště, s nimiž přišli do styku, shromažďovat pouze nezbytné údaje a osobní údaje, bezpečně je ukládat a chránit před neoprávněným přístupem, neposkytovat je subjektům, které na ně nemají zákonný nárok, nepotřebné údaje vyřazovat a dále nezpracovávat

- informace týkající se GDPR jsou uveřejněny na úřední desce na webu školy www.zs5.svitavy.cz
- informovanost zákonných zástupců je zajištěna formou aplikace Školka v mobilu, informačních tabulí v šatnách, individuálními rozhovory učitelů se zákonnými zástupci, na třídních schůzkách a na společných akcích s rodiči
- ve škole je podporováno klima vzájemné důvěry a tolerance, vedení školy podporuje spolupracovníky, ponechává jim dostatek kompetencí a respektuje jejich názory
- učitelky MŠ společně se podílí na aktualizaci ŠVP PV, jejich činnost koordinuje zástupce ředitele pro MŠ, kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ
- plánování pedagogické práce a chodu MŠ je funkční, reaguje na pravidelnou evaluaci školy, tj. využívá zpětné vazby zákonných zástupců i zaměstnanců školy
- vedení školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci
- MŠ úzce spolupracuje se ZŠ a ŠD především na Pražské, dále se zřizovatelem a dalšími institucemi dle individuálních plánů a možností jednotlivých tříd

3. 6. Personální zajištění MŠ

V každé třídě pracují dvě učitelky, na základě doporučení školského poradenského zařízení další personální podpora. O provoz se starají provozní zaměstnanci. Snahou školy je, aby všichni zaměstnanci splňovali předepsanou odbornou kvalifikaci. Zařazení jsou podle druhu vykonávané práce dle platného katalogu prací. Mzdové ohodnocení vychází dle platného vnitřního platového předpisu školy. Veškeré podklady jsou v souladu s vnitřními pravidly školy založené v osobních spisech zaměstnanců.

Pracovní doby i pracovní náplně jsou stanoveny tak, aby optimálně zajišťovaly předškolní vzdělávání a provoz MŠ. Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodin. Učitelky usilují o profesní růst, pracují jako tým profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými i metodickými zásadami vzdělávání předškolních dětí.

Pedagogičtí zaměstnanci školy se účastní dle vlastního výběru či doporučení vedení školy DVPP. Plán DVPP na daný školní rok je zpracován dle konkrétní nabídky a aktuálních potřeb školy. Semináře jsou akreditovány MŠMT. Učitelé dle provozních možností školy čerpají dny na samostudium, o němž pak informují na pedagogické poradě při vyměňování poznatků a zkušeností se zaváděním nových metod do praxe. Výběr odborného materiálu ke studiu si volí dle vlastního uvážení učitel, nebo jej doporučí zástupce ředitele na základě hospitační činnosti. Samostudiem odborné literatury a časopisů si pedagogičtí pracovníci školy rozšiřují individuálně své znalosti.

3.7. Spoluúčast rodičů

Ve vztazích s rodiči se snažíme budovat ovzduší oboustranné důvěry, otevřenosti, vstřícnosti a porozumění. Spolupracujeme na základě partnerství. Při seznamovací schůzce informujeme o vizi MŠ, cílech a úkolech školy v daném školním roce a o plánovaných akcích.

Zákonní zástupci jsou seznámeni:

- se ŠVP PV a TVP;
- se Školním řádem;
- s provozem MŠ;
- s personálním obsazením;
- se stravováním v MŠ;
- s úhradou úplaty za vzdělávání;
- s péčí o děti oslabené;
- s péčí o rozvoj dětí s SVP
- s plánem akcí.

Zákonní zástupci se dle zájmu dění v MŠ účastní, spolupodílí na plánování programu mateřské školy. Sledujeme potřeby jednotlivých dětí a rodin a snažíme se jim vyhovět – např. příchodem v průběhu dne. Respektujeme individuální a věkové zvláštnosti dětí a jejich potřeby. Se zákonnými zástupci projednáváme případné zdravotní problémy a individuální výchovně vzdělávací potřeby, volíme společně vhodný přístup k dítěti.

Jednáme diskrétně, ohleduplně s vědomím, že pracujeme s důvěrnými informacemi. Při jednání o dítěti se zákonnými zástupci se opíráme o naše pozorování, evaluaci a rozborů na pedagogických radách, vycházíme rovněž ze záznamů o dítěti, které zpřehledňují vývoj a posun dětí. Chráníme soukromí rodiny a zachováváme mlčenlivost o jejich interních záležitostech.

Podle zájmu a požadavku zákonných zástupců poskytujeme poradenské služby týkající se výchovy a vzdělávání dětí a jsou v kompetenci pedagogických pracovníků školy. Respektujeme soukromí rodin.

Spolupráce s rodinou je velmi úzká a klíčová pro výchovně vzdělávací proces dětí, umožňuje každodenní kontakt se zákonnými zástupci. Případné problémy je důležité řešit co nejdříve. Důraz klademe také na informovanost o úspěších dítěte s cílem propojení spolupráce rodiny s MŠ.

4. Organizace vzdělávání

4.1. Vnitřní uspořádání školy

Nejvyšší povolený počet mateřské školy je 75 dětí, maximální povolený počet na jednu třídu je výjimkou města stanoven až na 28 dětí ve třídách Žabek a Zajíců, ve třídě Krtečků maximálně 14 dětí. Z provozních důvodů, pokud to umožňují bezpečnostní pravidla, jsou děti od 6:30, kdy škola zahajuje provoz, ve třídě Žabek s jednou učitelkou. Do 7.30 se děti rozdělí do svých tříd a probíhá průběžná přesnídávka, ranní cvičení a výchovně-vzdělávací program podle TVP. 9.00 - 9.30 hodin jdou celé třídy na pobyt venku. Souběžné působení dvou pedagogů ve třídě v denním rozsahu minimálně 2,5 hodiny se týká činností ve skupinách, pobytu venku, oběda a hygieny. Po obědě děti odpočívají a poté pokračují v rozšiřování týdenního tématu. Po odpolední svačině jdou děti opět na zahradu nebo si hrají ve třídách. Zákonní zástupci, nebo pověřené osoby si děti mohou vyzvednout do 17:00 hodin.

4.2. Charakteristika tříd

Krtecci	pavilon C – přízemí, děti ve věku 2 – 3,5 let, novým dětem je věnována individuální péče, aby se v MŠ adaptovaly, zvláštní pozornost věnujeme hlavně sebeobsluze a dodržování hygieny vše ve spolupráci s rodinou, z metod je nejvíce využíváno prožitkové učení, tvořivě badatelské činnosti a spontánní sociální učení.
Žabky	pavilon A – děti ve věku 3,5 – 4,5 let, děti se učí nadále zdokonalovat zejména v sebeobslužných činnostech, vzájemné kooperativě, vzdělávání probíhá dle plánu ŠVP, na které pozvolna navazujeme v dalším školním roce, ideální je využití prožitkového učení, tvořivě badatelské činnosti, kooperativní učení
Zajíci	pavilon A – 1. patro, děti ve věku 4,5 let do 7 let, zde probíhá již komplexní předškolní příprava, včetně spolupráce se ZŠ, zajišťujeme více kulturních a sportovních aktivit, např. interaktivní výstavy v muzeu, využití tělocvičny, plavecký výcvik, Sportovní olympijské hry, lyžařský kurz... Z metod je zde nejčastější situační a kooperativní učení, didakticky cílená činnost, dále pak prožitkové učení, tvořivě badatelské činnosti atd.

4.3. Kritéria přijímání dětí do MŠ

Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání se řídí platnou Směrnicí k podmínkám přijímání a ukončování vzdělávání, která je v souladu s platnou legislativou pro daný školní rok.

4.4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání dětí se SVP je realizováno v souladu s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ), je přizpůsobeno individuálním potřebám a možnostem dětí dle platné legislativy. Při nastavování i realizaci podpůrných opatření spolupracují učitelky školky také s členy Školního poradenského pracoviště (ŠPP) základní školy především speciálními pedagogy a výchovnou poradkyní. Výchovná poradkyně školy zajišťuje především komunikaci se ŠPZ.

4.4.1. Pojetí vzdělávání dětí se SVP

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se snažíme vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte ke vzdělávání, ke komunikaci s ostatními a jejich pozitivní přijetí, dále pak samostatnosti dle individuálních možností a schopností každého dítěte volbou vhodných vzdělávacích metod a prostředků v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními. Důležitá je úzká spolupráce s rodiči všech dětí a s dalšími odborníky, zejména ze školských poradenských zařízení.

4.4.2. Systém péče o děti se SVP

MŠ zajišťuje podpůrná opatření na základě doporučení ŠPZ nejčastěji při OŠD. Při přípravě a průběhu vzdělávání dochází k diferencování podle potřeb dětí. Podpůrná opatření se realizují v souladu s doporučením ŠPZ, velmi důležitá při jejich realizaci je spolupráce se zákonnými zástupci dítěte.

4.4.3. Podmínky vzdělávání dětí se SVP

Podmínky pro vzdělávání musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními s ohledem na vývojová a osobnostní specifika.

- Učitelky zajišťují diferenciaci a individualizaci vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání, realizují všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí.
- Usilují o osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.
- Spolupracují se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupracují s odborníky mimo oblast školství.
- Vedení MŠ zabezpečí snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy, přítomnost asistenta pedagoga podle doporučení ŠPZ.

4.4.4. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.“.

4.5. Vzdělávání dětí nadaných

Ve vzdělávání nadaných dětí vytváříme podmínky k co největšímu využití potenciálu každého z nich s ohledem na jeho individuální potřeby a v souladu s doporučením ŠPZ.

Nadaným nebo talentovaným dětem nabízíme další aktivity, např. hudební - spolupracujeme se ZUŠ; tělesné - školní olympijské hry; výtvarné – netradiční výtvarné techniky – spolupráce s muzeem ve Svitavách, keramický kroužek při ZŠ; výuku anglického jazyka; plavecký a lyžařský kurz.

4.6. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

U dětí od dvou do tří let zajišťujeme zdravý rozvoj a prospívání, socializaci, společenskou kultivaci. Organizace se přizpůsobuje častějším střídáním nabídky, trénují se návyky a praktické dovednosti, aby vznikly potřebné pravidelné rituály. Nejdůležitější je však prostor pro volné hry a pohybové aktivity.

4.6.1. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Třída Krtečků je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek pro děti od dvou do tří let, pokud jsou pro daný školní rok přijaty.
- Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- Největší prostor věnujeme volné hře dětí. Pro neřízenou činnost jsou ve třídě vytvořeny vzdělávací koutky rozvíjející především polytechniku, matematickou a čtenářskou pregramotnost.
- Pro pobyt venku nejčastěji využíváme přilehlou zahradu. V případě výrazně nepříznivého počasí chodíme s dětmi na krátkou procházku. Pro příchod dětí ve věku od dvou do tří let nemáme stanovenou pevnou hodinu, vždy se domlouváme s rodiči individuálně.
- Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.

- Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- Pedagogičtí pracovníci školy ve spolupráci s rodiči vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Péče o děti od dvou do tří let je z hlediska provozu a organizace zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

4.6.2. Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Ve třídě jsou dětem nastavena srozumitelná pravidla bezpečnosti a interakce ve skupině, dále pak pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- Dítěti je umožněno brát si s sebou do MŠ plyšovou hračku pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.
- Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let dodržujeme principy jednoduchosti, časové nenáročnosti, smysluplnosti a podnětnosti, využíváme známé prostředí a nejbližší okolí, umožňujeme dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte.
- Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá, nejčastěji jsou využívány metody učení nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou.
- V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

5. Charakteristika školního vzdělávacího programu

ŠVP PV je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem předškolního vzdělávání a obecně platnými právními předpisy. Program činností naší MŠ vychází z potřeby důležitosti vzdělávání budoucí generace k zodpovědnému chování k přírodě a životnímu prostředí, tzn. k trvale udržitelnému rozvoji naší společnosti.

5.1. Vize školy

Sloučením základní školy a mateřské školy se naskytla možnost propojit předškolní vzdělávání dětí v MŠ a základní vzdělávání žáků ZŠ, což symbolizuje také logo školy. Stejně jako do sebe musí zapadat dvě puzzle, aby vytvořily správný obrázek, tak hodnoty nastavené v mateřské škole by měly být dále rozvíjeny na základní škole. Tím se zvýší pravděpodobnost jejich naplňování v dalším osobním životě našich absolventů.

V současném uspěchaném a rychle se měnícím světě je potřeba si uvědomit, že zdraví a morálka jsou ohroženou hodnotou. Problémy lze připsat negativnímu vlivu médií, ale i zkracující se dobou, kterou rodiče tráví se svými dětmi. Ačkoli se zdá, že generace dnešních dětí je chytřejší, jejich zdraví, emoční růst a estetické vnímání jako by upadalo.

Mateřská škola je proto vhodným místem, kde se mohou děti velmi brzy učit zdravým životním návykům, dobrým mravům a vnímání estetických hodnot.

Základní podmínkou však pro získávání těchto hodnot je trvale udržitelný rozvoj našeho životního prostředí. Naše ZŠ je zapojena do projektu Ekoškola už od roku 2009 a také MŠ se zapojila do tohoto programu a soustředí se na základy environmentální výchovy a senzitivity.

ŠVP je zaměřen na vytváření kladného vztahu k přírodě - výchově základů ekologického citění a chování dětí k trvale udržitelnému rozvoji. Seznamování s přírodou, zapojení se do péče o ni je rozpracováno v integrovaných blocích ŠVP pro využití do třídních vzdělávacích programů všech tříd. Konkrétní činnosti vychází ze střídání ročních období a koloběhu života v přírodě. V přirozeně plynoucích dnech a každodenních situacích jednotlivých ročních období poskytujeme každému dítěti nové možnosti k poznávání, vytváření si kladného vztahu k přírodě i k dětem navzájem, prostor k vyjadřování dětských tužeb a přání a umožňujeme dítěti dle vlastní potřeby tvořivou účast na životě MŠ. Pobyt dětí v mateřské škole zpestřujeme oslavami a akcemi - i s účastí rodičů a společně hledáme, k čemu dítě tíhne, v čem má úspěchy a podporujeme jej v dalším rozvoji.

Environmentální vzdělávání probíhá také zapojením se do sběru papíru a tříděním odpadu, při výtvarných činnostech pracujeme s odpadním materiálem, šetříme vodu a elektrickou energii, staráme se společně o zahradu a okolí MŠ.

Dalším důležitým cílem je položení základů zdravého životního stylu, péče o fyzickou i duševní stránku člověka, důležitost pohybových aktivit a dodržování životosprávy. Záměry jsou rozpracované do činností mateřské školy v průběhu školního roku, lze je zařazovat i upravovat dle potřeb a aktuální situace v MŠ.

Při naplňování koncepce školy:

- budujeme bezstresové, vlné prostředí – klidná a otevřená atmosféra, výuka v pracovních a herních koutcích, netradiční uspořádání tříd;
- usilujeme o osobní rozvoj každého dítěte s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a

schopnosti, se zřetelem na celkový rozvoj osobnosti v úzké součinnosti s rodinou;

- každé dítě vnímáme jako jedinečnou osobnost, která má své individuální, specifické potřeby a jejich aktivitám vytváříme potřebné podmínky – možnost svobodné volby;
- vycházíme ze znalostí dětí, jejich aktuálního vývojového stavu, konkrétních životních a sociálních situací – každé dítě má právo být jiné, učí se a rozvíjí svým tempem, učitelé sledují pokroky a respektují jejich individualitu;
- dáváme dětem možnost spoluúčasti na volbě i tvorbě programu a pravidel společného soužití, respektujeme právo dítěte na neúčasti nabízené činnosti – právo být pouze pozorovatelem;
- respektujeme pedagogické zásady, povzbuzujeme děti nesmělé, posilujeme sebevědomí a pozitivně hodnotíme každého, kdo pracuje na úrovni svého osobního maxima, podporujeme u dětí iniciativu, tvořivost a vlastní fantazii;
- posilujeme rozvoj pohybových schopností a zdokonalujeme pohybové dovednosti, vytváříme návyk správného držení těla v průběhu celého dne;
- připravujeme děti na budoucí roli školáka, využíváme individuální přístup k dětem, získávání pocitu jistoty a sebedůvěry ve spolupráci s rodinou;
- intenzivní péči věnujeme dětem s odkladem školní docházky v návaznosti na vstup do základní školy, sledujeme jejich postupný rozvoj v úzké spolupráci s rodinou, se základní školou a ŠPZ;
- zajišťujeme diagnostiku případných logopedických problémů prostřednictvím depistáže na začátku školního roku, logopedické asistentky pak dále pracují s dětmi v MŠ pravidelně na procvičování řeči, téměř denně procvičujeme vhodným způsobem gymnastiku mluvidel;
- rozvíjíme tělesnou, estetickou, dopravní, ekologickou, globální, sociální a dramatickou výchovu;
- zařazujeme projekty a zážitkovou pedagogiku do výuky – integrované vyučování, svobodná tvůrčí práce, kooperativní vyučování, didaktické hry, exkurze;
- zdravý životní styl – TV chvilky, využití haly, tělocvičny ve škole a školní zahrady, procházky po okolí, první pomoc, informace o zdravé výživě, pitný režim, péče o chrup, duševní hygiena, prevence patologických jevů, ekologická výchova;
- podporujeme sportovní aktivity, např. plavecký výcvik, sportovní hry, sauna;
- rozvíjíme čtenářskou gramotnost - ve třídách se nachází čtecí koutky a knihovny, děti si mohou na vymezený čas půjčovat knihy domů – snažíme se zapojit rodiče, odebíráme dětský časopis Sluníčko, čteme dětem nejméně 45 minut, neznámé pojmy vysvětlujeme, podporujeme samostatné vyhledávání informací v encyklopediích, o tématech pak společně diskutujeme, pravidelně navštěvujeme městskou knihovnu, jsme zapojeni v projektu Celé Česko čte dětem;
- rozvíjíme matematickou a digitální gramotnost – učíme se chápat matematické a prostorové pojmy a souvislosti, prakticky je využívat i pomocí robotických didaktických pomůcek (porovnávání, uspořádání, třídění, číselná řada apod.) a základní časové pojmy, využíváme tvořivě badatelské aktivity pro rozvoj matematického myšlení;
- začínáme rozvíjet jazykovou gramotnost dětí seznámením s cizím jazykem (angličtinou) v herních a pohybových aktivitách s možností zapojení externích odborníků z praxe, jde o počátek přirozeného seznamování s cizím jazykem;

- upevňujeme vztahy mezi dětmi, vytváříme dobré klima ve třídě – spolupráce při tvorbě třídních pravidel, budování vzájemného respektu, společné výlety, prvky dramatické výchovy při učení se v životních situacích;
- spolupracujeme se zákonnými zástupci, vítáme jejich návštěvy při vzdělávání, konzultační hodiny umožňujeme podle potřeb zákonných zástupců;
- pedagogové se průběžně dále vzdělávají, studují odbornou pedagogickou literaturu;
- propojujeme předškolní a základní vzdělávání dětí a žáků školy;
- podporujeme spolupráci dětí MŠ a žáků především 1. tříd a ŠD;
- podporujeme účast dětí MŠ na vhodných celoškolních akcích.

5.2. Dlouhodobé rámcové vzdělávací cíle

Předpoklady naplňování rámcových cílů

1. rozvíjení dítěte, jeho schopnosti učení a poznání

- podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte
- systematicky rozvíjet řeč dítěte a cvičit schopnosti vyjadřování, které dítěti umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje a učení
- rozvíjet schopnost přemýšlet o okolním světě a podporovat dětskou radost
- motivovat dítě k aktivnímu poznávání, povzbuzovat jeho chuť k učení a objevování
- podporovat zájem o porozumění věcem a jevům z běžného života
- rozvíjet poznávací a kreativní schopnosti dětí, jejich fantazii, zájmy a nadání
- přispívat k elementárnímu dětskému chápání vývoje, pohybu a proměn, rozvíjet schopnost dítěte přizpůsobovat se, reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi

2. osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

- poskytovat dítěti možnost poznávat takové hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda, stejná hodnota a rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné, hodnoty spojené se zdravým životním stylem, s péčí o životní prostředí, žít v souladu s přírodou, chápat, že jsou její součástí a svým chováním a jednáním ovlivňují její stav
- v rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání
- rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat a spolupodílet se i na rozhodnutích, cítit odpovědnost za své jednání a činy

3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

- rozvíjet poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb
- vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry
- vést dítě k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině,
- k poznání, že může jednat svobodně, ale odpovídá za to, jak se rozhodne a co udělá

5.3. Cíle předškolního vzdělávání

Rámcový vzdělávací program pracuje se čtyřmi cílovými kategoriemi, které jsou vzájemně provázané. Vědomé a systematické sledování a **naplňování rámcových cílů by mělo spolehlivě vést k dosahování výstupů - klíčových kompetencí:**

- kompetence k učení;
- kompetence k řešení problémů;
- kompetence komunikativní;
- kompetence sociální a personální;
- kompetence činnostní a občanské.

Podrobný rozpis kompetencí se nachází v TVP.

Rámcové cíle se promítají do pěti vzdělávacích oblastí:

- biologické;
- psychologické;
- interpersonální;
- sociálně-kulturní;
- environmentální.

Jejich průběžné naplňování směřuje k dosahování **dílčích výstupů** - dílčích poznatků, dovedností, hodnot a postojů.

5.4. Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů

V MŠ uskutečňujeme vzdělávání ve všech činnostech, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým a vzájemně provázaným poměrem spontánních a motivovaných řízených aktivit. Didakticky cílené činnosti se uskutečňují formami a metodami blízkými věku dětí. Vzdělávací činnosti vedeme formou skupinové, individuální i kolektivní činnosti v podnětném vzdělávacím prostředí, v němž se dítě může cítit bezpečně a spokojeně a kde se může bavit a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem. Ve vzdělávání se snažíme využívat dětské nápady a zapojením se do dětské hry rozšiřovat jejich poznání.

Využíváme:

prožitkové učení

dítě přirozenými cestami a mechanismy svých biopsychosociálních struktur sbírá a zpracovává zkušenosti ze všech oblastí života a po celý svůj život. Zkušenosti získává především tím, že něco dělá a že to, co dělá, prožívá. Učení tohoto typu je pro dítě nenásilné, funkční, přirozeným způsobem zdravé. Předškolnímu věku je tento typ učení nejvlastnější. Nikdy později již nebude dítě s takovou intenzitou, fantazií a efektivitou pracovat samo na sobě

bádání

samostatné objevování a podněcování zvědavosti, tvoření a ověřování hypotéz, experimenty

kooperativní učení

hry a činnosti vyžadující spolupráci kamarádů a dohody ve skupince

situační učení

vytváření a využívání každodenních situací, které poskytují dětem praktické ukázky životních souvislostí, aby lépe chápaly jejich smysl

spontánní sociální učení	přirozenou nápodobou správného vzoru chování a postojů
aktivity spontánní a řízené	jsou vzájemně provázené a vyvážené
didakticky cílená činnost	je pedagogem přímo nebo nepřímo motivovaná
integrované poznatky	
celostní učení	nabízíme vzdělávací obsah v přirozených souvislostech a vztazích, provázeným způsobem, vycházejícím ze života dítěte, poskytující mu hlubší prožitek, který je pro dítě smysluplný, zajímavý a užitečný
akce rodičů a dětí	společné sdílení oslav, vycházky, pracovní dílny, péče o okolí MŠ, sběr starého papíru, třídění odpadů

Preferujeme praktické činnosti, které:

- seznamují děti s přírodou a přírodními jevy, kladou důraz na bezprostřední kontakt s přírodou, na její pozorování a poznávání, napomáhají navazovat na poznatky a znalosti dětí z oblasti zemědělství, práce na zahradě a na poli;
- umožňují vnímat svět všemi smysly (vycházky do lesa, experimenty, exkurze, vánoční a velikonoční tradice, čarodějný rej, návštěva divadel...);
- zaměřujeme na oblast ekologie – aktivně chránit přírodu, tj. provádět ve svém okolí sběr a třídění odpadu, jarní úklid, vést děti k práci na zahradě, včetně péče o květiny a byliny;
- vedou ke zdravému životnímu stylu (zdravá výživa, pohyb, otužování, plavání aj.);
- ke spolupráci s rodinou při vytváření a upevňování zdravých stravovacích návyků, k respektování potřeb každého dítěte, k péči o klidné a kulturní prostředí;
- podporují vytváření kladných vzájemných vztahů – ohleduplnost, vzájemná pomoc, slušnost, pěkné vztahy mezi dětmi, tzn. vlastnosti, které by si dítě mělo osvojit, aby mohlo plně přijímat všechny informace a podněty z okolního světa;
- věnují maximální pozornost dětské tvořivosti a umožňují dětem seberealizaci ve všech podobách (samostatné myšlení, logická úvaha, řešení problémových situací...);
- ponechávají dětem dostatečný prostor k uplatňování spontánních aktivit, které převažují nad řízenými činnostmi, neomezují dětský projev
- využívají dramatizace (vyjadřování činností, jevů a věcí pomocí pohybu těla, gesty, mimiky obličeje, zvuky apod.);
- věnují zvýšenou pozornost celkovému řečovému projevu dítěte (denní zařazování jazykových cvičení - říkadla, vyprávění, rytmizace, sluchová a jiná cvičení a hry zaměřené na artikulaci, hlasitost, plynulost, tempo řeči a správnou výslovnost všech hlásek);
- napomáhají k rozvoji pohybových schopností a dovedností dítěte, k posilování jeho mravních vlastností a k upevňování jeho zdraví, včetně relaxačních cvičení;
- využívají námětů ročních období v průběhu práce s dětmi;
- vedou k plánování a vytváření různorodých hracích koutků a tím umožňují dětem výběr činností dle zájmů a potřeb, ať už ve skupině, individuálně či v kolektivu;
- zajišťující spokojenost, radost, veselí a pohodu – hry dle přání dětí, zapojení se učitelek do her.

6. Vzdělávací obsah

Obsah vzdělání je ve školním vzdělávacím programu zpracován do jednoho společného tématu, které je stanoveno jako téma rámcové. Toto téma se pak dělí na čtyři integrované bloky (IB), u kterých uvádíme stručnou charakteristiku, dílčí vzdělávací cíle, návrh témat a činností vzdělávacího obsahu, který učitelky ve třídách zpracovávají podrobně do vlastního TVP, dále jsou zde přiřazeny klíčové kompetence a očekávané výstupy.

ŠVP určuje časové rozložení daných bloků a témat nezávazně. Časový prostor k realizaci zůstává otevřený, flexibilní, dostatečně volný s prostorem pro aktivní vstup dětí i tvořivost učitelek. Děti se s tématy setkávají ve všech třídách, nejprve jsou nastíněny rámcově a později se dále rozvíjejí a doplňují. Dochází tak k začleňování předchozích zkušeností do nově získaných. ŠVP je dokument, který úzce souvisí s postupným získáváním nových zkušeností, poznatků z evaluace, s dalším vzděláváním pedagogů a s podmínkami na dané třídě.

Po každém tématu IB následuje autoevaluace učitele a na konci IB evaluace celého integrovaného bloku (viz přílohy). Tato průběžná vyhodnocování poskytují údaje k plánování další práce. Pokroky dětí a získané očekávané výstupy se zapisují do záznamů o dětech, které jsou součástí portfolia dítěte.

ŠVP je rozdělen do 4 integrovaných bloků vzájemně propojených, ve kterých je zahrnuto pět vzdělávacích oblastí (Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět).

Integrované bloky:

1. Krtek patří dětem, toulají se světem
2. Krtek v zimě sportuje, své zdraví utužuje
3. Na jaře pozoruje krtek rád, jaký má příroda řád
4. Léto, to jsou prázdniny, máme rádi zmrzliny

6.1. Krtek patří dětem, toulají se světem

Cíle a charakteristika bloku:

Seznamujeme se s novými kamarády, režimem dne v MŠ, se svojí značkou, místy, kam si odkládám věci, rozvíjíme schopnosti a dovednosti důležité pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem a vrstevníkům. Společně tvoříme a učíme se respektovat pravidla správného chování, vymezujeme si svá práva a povinnosti, procvičujeme hygienické návyky a sebeobsluhu, seznamujeme se s prostředím MŠ a ZŠ, ale také s místem, ve kterém děti žijí.

Pozorujeme změny a proměny přírody na podzim, povídáme si o zdravé výživě a jejím vlivu na člověka a také o ochraně životního prostředí. Seznamujeme se s plody podzimu, sklizní ovoce, zeleniny, zdůrazňujeme význam lidské práce na zahradě a na poli, povídáme si, jak se připravují zvířátka na blížící se zimu, kam odlétají ptáci, vzpomeneme na dušičky.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- užívá jednoduchých pojmů, znaků a symbolů na základě pozorování a zkoumání;

- v běžných praktických činnostech uplatňuje a rozvíjí získané zkušenosti.

Kompetence k řešení problémů:

- aktivně se zajímá o dění kolem sebe;
- snaží se podílet na řešení problému, umí vyhledat pomoc dospělého.

Kompetence komunikativní:

- řečovým projevem samostatně vyjadřuje své myšlenky a pocity, reaguje na slyšené, je schopno porozumět se s ostatními;
- řečovými, hudebními, výtvarnými a dramatickými prostředky vyjadřuje své pocity a nálady.

Kompetence personální a sociální:

- je zdravě sebevědomé a o svém jednání samostatně rozhoduje;
- zná důsledky svého jednání, je citlivé k druhým, pozná ubližování, nespravedlnost, adekvátně reaguje.

Kompetence činnosti a občanské:

- své činnosti se učí plánovat, jde za svým záměrem a potlačuje své slabé stránky svého jednání;
- umí se přizpůsobit daným okolnostem.

Návrhy témat:

- Hurá s krtkem a jeho kamarády do školky
- Já a moji kamarádi ve školce a škole
- Kam ten krték jenom jde? - okolí MŠ a ZŠ
- Krték objevuje podzim
- S Podzimníčkem čarujeme, jakou barvu malujeme?
- Přiletěli draci, odletěli ptáci
- Od zrníčka ke chlebíčku
- Krték a kamarádi sklízí dary podzimu
- Listohrátky s krtkem
- Ovoce a zelenina, to je radost, to je síla
- Na procházce do lesa – lesní zvířátka a jejich příprava na zimu

Dílčí cíle:

- uvědomění si vlastního těla;
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, pohody osobní a pohody prostředí;
- poznávání sebe sama - uvědomění si vlastní identity, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě;
- získávání relativní citové samostatnosti;
- rozvoj řečových schopností a jazykové dovednosti receptivní i produktivní;
- posilování zvědavosti, zájmu, radosti z objevování;
- rozvoj a kultivace vnímání, myšlení, paměti, pozornosti, představivosti, fantazie;

- rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních a kultivovaného projevu;
- poznání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření, porozumění základním projevům neverbální komunikace;
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, pracovat a spolupracovat, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané;
- vytváření vztahu k prostředí a místu, ve kterém dítě žije;
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednotlivých činností v péči okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy;
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitostech, vývoji a neustálých proměnách.

Vzdělávací nabídka:

- přivítání dětí v MŠ, seznamovací a sociální hry;
- seznamujeme se a postupně tvoříme společně pravidla soužití v MŠ, piktogramy rozmístíme po třídě, popř. z nich vytvoříme puzzle;
- formou smyslových her poznáváme jednotlivé prostory a prostředí školy;
- v komunitním kruhu se dozvíme něco nového o ostatních, získáváme pocit jistoty;
- seznamujeme se s hračkami, s jejich správným zacházením a ukládáním na správné místo;
- poznáváme okolí MŠ, naše město a život v něm, okolní přírodu, kulturní i technické objekty;
- využíváme encyklopedie, mapky města, časopisy, tisk, PC, IT;
- zařazujeme zdravotně zaměřené činnosti, chodíme sportovat do sportovní haly a tělocvičny ZŠ, učíme se jednoduché pohybové hry a jejich pravidla;
- rozvíjíme lokomoční a pohybové činnosti (při vycházkách – chůze, běh - na zahradě, lezení - při cvičení a hrách, skoky, házení a chytání apod.);
- uplatňujeme manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, náčiním (výtvarné pomůcky, sportovní pomůcky, předměty denní potřeby...);
- učíme se základní pravidla při chůzi ve skupině mimo areál MŠ, přecházení silnice;
- pozorujeme změny počasí, tvoříme kalendář počasí, hrajeme si na meteorology;
- porovnáváme rozmanitosti a změny v přírodě (živá a neživá příroda, přírodní jevy, děje);
- podporujeme badatelskou činnost včetně tvoření a ověřování hypotéz, tím rozvíjíme kritické myšlení;
- provádíme různé experimenty s listy, šiškami, větvičkami;
- sledujeme pavučinky a v nich pavoučky (babí léto), hmyz, šneky, ploštice atd. s využitím lup, mikroskopu, pozorovacích krabiček;
- pozorujeme padání listů, zaměříme se na barvy a tvary listů;
- využíváme ovoce a zeleninu - určujeme vlastnosti např. velikost, barva, tvar, struktura, chuť;
- objevujeme význam vitamínů pro naše tělo, pojmenováváme části lidského těla;
- na vycházkách a při pobytu venku sbíráme dary podzimu (kaštiny, žaludy, bukvice, listy...) a s tímto materiálem dále pracujeme a vytváříme;

- výtvarné činnosti - využívání přírodnin, listů, kaštanů, žaludů, dále odpadového materiálu (výroba dárků, otiskování listů, výroba razítek z brambor...) stříháme, lepíme;
- procvičujeme řečový projev a předčtenářskou gramotnost krátkými texty, písněmi, básněmi, také jejich poslechem i v anglickém jazyce;
- verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem, s dospělým kognitivní činnosti (kladení otázek, hledání odpovědí, diskuze nad problémem);
- procvičujeme hrubou a jemnou motoriku jako přípravu na grafomotorická cvičení - pracovní listy, kolektivní práce, vše spojeno s podzimní tematikou;
- kooperativní činnosti ve dvojicích i ve skupinách;
- vytváříme konstrukce ze stavebnic a modelíny - prostorové stavby - město a naše školka, využíváme odpadového materiálu k prostorovým plastikám s doplňky (základní geometrické tvary, počet, barvy, velikost, druhy materiálů...);
- třídíme, vytváříme skupiny podle předem určených pravidel (prvky - barva, tvar, více, méně, stejně, vpředu x vzadu, vlevo x vpravo);
- procvičujeme paměť a prodlužujeme soustředěnost – didaktické hry;
- hrajeme artikulační, řečové, sluchové, rytmičné hry;
- posloucháme čtené a vyprávěné pohádky a příběhy s podzimní tematikou;
- hudební a hudebně pohybové hry spojené s podzimem;
- činnosti relaxační, odpočinkové k ochraně zdraví a příjemné atmosféře prostředí zajišťující spokojenost, radost;
- přípravy a realizace společných zábav, slavností ve spolupráci se ZŠ;
- pozorování životních podmínek, stavu životního prostředí, činnosti přispívající k péči o životní prostředí, okolní krajinu, pracovní činnosti zaměřené na udržování školní zahrady a okolí MŠ a ZŠ (hrabání a úklid listů);
- poznávání ekosystémů (les, louka, rybník...);
- interaktivní program na IT Les.

Očekávané výstupy, aneb co dítě na konci předškolního období dokáže:

Dítě a jeho tělo

- zachovávat správné držení těla
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí smyslů
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem

Dítě a jeho psychika

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- vést rozhovor, vyřídit vzkaz
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat zdůvodněné povinnosti
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- ve známých a opakujičích se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat přátelství
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- spolupracovat s ostatními

Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, knížkami...
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých činností, dovedností a technik
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy a jeho běžných proměn

Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- zvládat běžné činnosti a situace, které se opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně

6.2. Krtek v zimě sportuje, své zdraví utužuje

Cíle a charakteristika:

Tento integrovaný blok zahrnuje také období adventu a Vánoc. Těšíme se na společná povídání o Vánocích, sdílení svých zážitků i tužeb. Je to období tajemné a pohádkové, a proto hojně využíváme pohádek a příběhů k prohloubení základních mezilidských vztahů a morálních hodnot. Seznamujeme se různými zvyky a tradicemi nejen u nás, ale i v jiných kulturách. Doba adventní by nám měla přinést radost, že můžeme potěšit vlastnoručně vyrobeným dárkem své blízké, že spolu s rodiči uspořádáme tvořivé vánoční odpoledne a zažijeme tak pocit sounáležitosti našeho společenství. Nezapomeneme na zvířátka a připravíme jim hostinu.

Prožíváme zimu jako nádhernou dobu, která se hodí pro sportování, dovádění a radování se, ale i pro zkoumání vlastností sněhu a ledu.

Studujeme, jak funguje naše tělo, z čeho se skládá, co je potřeba dělat pro naše zdraví, což souvisí s oblékáním a návštěvou u lékaře.

Prostřednictvím situací, plánovaných činností, experimentováním a zapojením všech smyslů rozvíjíme poznatky o živé a neživé přírodě, učíme se chápat změny kolem sebe, spoluodpovědnosti za vlastní chování a způsob života, projevovat empatii k druhým lidem a zvířátkům.

Předškoláci se připravují na blížící se zápis, probíhají konzultace se zákonnými zástupci o dítěti a jeho školní připravenosti a zralosti. V souvislosti se zápisem nás navštíví paní učitelka ze ZŠ, aby objasnila pojmy školní zralost a připravenost.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- má základní poznatky o zákonitostech dění ve světě, který jej obklopuje;
- klade otázky, hledá odpovědi, je aktivní k dění kolem sebe, umí zhodnotit, co zvládlo.

Kompetence k řešení problémů:

- je schopno využít vlastní zkušenost a kreativitu při řešení problémů;
- snaží se samostatně přemýšlet a rozhodovat se v různých situacích.

Komunikativní kompetence:

- při dorozumívání s okolím využívá různých forem projevu;
- samozřejmě a bez zábran komunikuje s okolím.

Sociální a personální kompetence:

- respektuje dohodnutá pravidla chování a jednání ve skupině, řídí se základními pravidly společenského chování;
- je citlivé a ohleduplné k ostatním, rozpozná nevhodné chování.

Činnostní a občanské kompetence:

- cítí zodpovědnost za své jednání a svá rozhodnutí;
- ve hře, práci, učení je schopno uplatnit vlastní smysl pro povinnost.

Návrhy témat:

- Krtek a adventní čas
- Budliky, budliky, zaženeme čertíky
- Z pohádky do pohádky
- My tři králové jdeme k Vám
- Padá snížek bělounký
- Na sněhu a na ledu máme radost z pohybu
- Bílá zima, sníh a mráz – vitamíny chrání nás
- Kdo tu nechal stopy ve sněhu?
- Povídala vrána vráně, že si spolu koupí sáně

- Ferda a jeho mouchy

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti;
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky;
- vědomé užívání všech smyslů;
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě;
- podpora upevňování řečových schopností a jazykových dovedností;
- osvojení si některých dovedností, které předcházejí čtení, psaní;
- podpora pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení;
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření);
- rozvoj schopnosti vytvářet citové vazby, city plně prožívat;
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, dojmy a zážitky vyjádřit;
- rozvoj schopností a dovedností pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým - prosociální postoje;
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních;
- získávání povědomí o mezilidských vztazích a morálních hodnotách;
- vytváření základů pro práci s informacemi;
- rozvoj kulturně estetické dovednosti výtvarné, hudební a dramatické, estetické a tvůrčí činnosti slovesné a literární;
- rozvoj společenského a estetického citění;
- seznamování s místem a prostředím, kde dítě žije a vytváření kladného vztahu k němu;
- osvojení si povědomí o sounáležitosti s ostatním světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí;
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou životní prostředí chránit, ale i ničit.

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, hod, lezení);
- nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a postojů na místě) a jiné (základy gymnastiky, šplh, míčové hry);
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechové, relaxační);
- manipulační činnosti a činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují (hry u stromečku, modelování lidské postavy);
- smyslové a psychomotorické hry – hmatové krabice, čichové dózičky, zvukové krabičky, procvičování zraku, chuti;
- uvolňování zápěstí, špetkové držení tužky - kreslení na téma zima, zážitky z Vánoc;
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen;
- konstruktivní činnosti se stavebnicemi – dle předlohy;
- smyslové a psychomotorické hry, činnosti zaměřené na rozvoj postřehu, vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti např. Kimovy hry;
- společné diskuse, rozhovory, individuální i skupinová konverzace;

- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, pohybové, podněcující estetické vnímání – Vánoce, Tři králové, Masopust;
- artikulaci, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, vokální činnosti, logopedické chvíle;
- práce s literárními texty, obrázkovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií;
- poslech a zpěv koled (i v anglickém jazyce);
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické, logické, obrazové a pojmové);
- činnosti obohacující citový život dítěte (pohádky, příběhy);
- aktivity podporující sbližování dětí, uvědomování si vztahů mezi lidmi, pozitivní vzory;
- různorodé společenské a skupinové aktivity, kooperativní činnosti;
- přípravy dětí k zápisu do ZŠ a ukázkové hodiny v 1. třídě ZŠ, společné aktivity s budoucí učitelkou v první třídě;
- setkávání se s uměním mimo oblast mateřské školy – výstavy, divadelní představení;
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti směřující k vytváření zdravých životních návyků, prevenci úrazů, ochraně zdraví – hry na sněhu, na ledu, se sněhem;
- různé činnosti umožňující samostatné řešení situací, samostatné rozhodování a sebehodnocení;
- hry a modelové situace, ve kterých se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých;
- přípravy a realizace společných akcí, zábav, slavností – Mikulášská nadílka, vánoční dílny s rodiči;
- tradiční vánoční dílny MŠ a ZŠ a zpěv koled se žáky ZŠ v MŠ;
- reálné činnosti přispívající k péči o životní prostředí, ekologicky motivované hravé aktivity – experimenty a pokusy, vhodné pracovní a praktické činnosti – školní zahrada (úklid sněhu, práce s lopatami...);
- záměrné pozorování objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností;
- sociální a interaktivní hry, dramatizace - hraní rolí;
- přirozené a zprostředkované poznání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě – školní zahrada, městský park, rybník, les;
- volné hry a experimenty s přírodním materiálem;
- smysluplnost třídění odpadů a jejich dalšího využití;
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními a umělými látkami ve svém okolí;
- seznámení s vlastním tělem - části těla, orgány, smysly, způsoby ochrany osobního zdraví a bezpečí.

Očekávané výstupy, aneb co dítě na konci předškolního období dokáže:

Dítě a jeho tělo

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí;
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla;
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku;

- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály;
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů;
- zvládat sebeobsluhu, kulturně hygienické a zdravotní návyky;
- rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí, neohrožovat zdraví své ani zdraví ostatních.

Dítě a jeho psychika

- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno;
- porozumět slyšenému, rozlišit podstatné;
- učit se nová slova a aktivně je používat;
- vědomě užívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího);
- záměrně se soustředit a udržet pozornost, rozlišit podstatné a detail;
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy;
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat;
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným;
- podílet se na organizaci hry a činnosti;
- uvědomovat si svoje možnosti a limity;
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat projevy v rodinném a cizím prostředí;
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě;
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby nebo dramatizace).

Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělými, překonat stud, komunikovat vhodným způsobem, respektovat je;
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou;
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a pravidla her.

Dítě a společnost

- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat;
- vyjednávat s dětmi i dospělými, domluvit se na společném řešení;
- vyslechnout a respektovat názory jiného dítěte;
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých;
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé.

Dítě a svět

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, smysluplné a přínosné, zajímavé, pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi;
- rozlišovat aktivity, které mohou okolní prostředí podporovat, a naopak, všímat si nepořádků a škod a upozornit na ně;

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí, vědět, co mu prospívá a co škodí.

6.3. Na jaře pozoruje krtek rád, jaký má příroda řád

Cíle a charakteristika:

Radujeme se z příchodu jara, pozorujeme probouzející se přírodu, růst trávy. Zaměřujeme se na poznávání a porovnávání volně rostoucích i zahradních květů, péči o květiny, provádíme pokusy s klíčením rostlin. Seznamujeme se se základy pěstitelství a chovatelství.

Dětem nabízíme prožitkové učení a hry s důrazem na rozvoj fantazie, estetického citění a vztahu k přírodě. Využíváme okolní přírodu k získávání přímých a nezapomenutelných zážitků. Pozorováním domácích zvířat, jejich užitku a některých mláďat, vedeme děti k citlivému vztahu k přírodě a ke všemu živému.

Všímáme si změn počasí v přímé souvislosti s roční dobou, při vycházkách pozorujeme jevy živé a neživé přírody, všímáme si prvních znaků jara, o velikonočních svátcích seznamujeme děti s tradicí a zvyky. Oslavíme společně s rodiči Den matek a Den rodin, v březnu si připomeneme měsíc knihy a v dubnu – měsíc bezpečnosti a ekologie Den Země. Navštívíme Městskou knihovnu ve Svitavách, dopravní hřiště a záchranný hasičský sbor, městskou policii. V co největší míře uskutečňujeme pobyt na školní zahradě, v přírodě a soustavně zlepšujeme a staráme se o prostředí školní zahrady.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, dokončí započatou práci, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům;
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.

Kompetence k řešení problémů:

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti;
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit.

Komunikativní kompetence:

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní;
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.

Sociální a personální kompetence:

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů;
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim;

- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která mu je nepříjemná, umí odmítnout.

Činnostní a občanské kompetence:

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky;
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat;
- spoluvytváří pravidla společenského soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.

Návrhy témat:

- Jaro se probouzí
- Zvířátka a jejich mláďátka
- Březen – měsíc knihy
- Velikonoce - svátky jara
- Krtek a autíčko
- Den Země – naše planeta
- Slet čarodějnic
- Jak jsme přišli na svět
- Moje maminka a rodina
- Bez práce nejsou koláče

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností;
- vědomé užívání všech smyslů;
- ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí;
- rozvoj komunikativních (verbálních i neverbálních) a jazykových receptivních dovedností (vnímání, naslouchání) a kultivovaného projevu, rozšiřování slovní zásoby;
- upevňování matematických představ a prostorového vnímání, znakových systémů a jejich funkcí;
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci;
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání;
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými;
- rozvoj společenského a estetického citění;
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí;
- vytvoření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním a technickém prostředí o jejich rozmanitostech a proměnách;
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.

Vzdělávací nabídka:

- činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách a dopravních situacích), k prevenci nezdravých návyků a závislostí;
- činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků;
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí;
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, úpravy prostředí ...;
- sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti s jarní tematikou;
- hra a aktivity na téma – Doprava;
- přednes, recitace, zpěv písní o jarním počasí, zvířátkách a jejich mládětkách...;
- prohlížení a „čtení“ knížek, časopisů (také v angličtině), encyklopedií, samostatné vyhledávání;
- spontánní hry, experimenty s materiálem a předměty (klíčení rostlin, např. hrách, fazole, řepička), rozhovory o výsledcích pozorování;
- hry a činnosti uvádějící dítě do světa lidí, na poznání sociálního prostředí, v němž žije, rodina, členové, vztahy, život v rodině, rodina ve světě zvířat, mateřská škola;
- společenské hry, sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti;
- environmentální výchova – Den Země;
- přípravy a realizace společných zábav a slavností MŠ a ŠD (velikonoční dílny a vyrábění)
- hry a činnosti zaměřené na pozorování rostlin, zvířátek;
- činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí, zalévání květin, sázení, setí...;
- pracovní dílny s p. školníkem;
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá a neživá, přírodní děje a jevy...);
- vycházky a výlety do okolí;
- ekologicky motivované aktivity např. Hrajeme si v parku a lesoparku;
- konkrétní operace s materiálem (třídění, uspořádání, méně, více, vpravo, vlevo apod.);
- besídka pro rodiče a prarodiče;
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, výtvarné, estetické, hudebně pohybové podněcující tvořivost dětí;
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými materiály a látkami ve svém okolí (praktické pokusy, bádání apod.);
- naslouchání příběhům o přírodě z vhodně vybraných dětských knížek nebo i příběhům dospělých osob – dobrých vypravěčů o přírodě, osvojují si etiku posluchače, učí se vyprávět své vlastní zážitky z přírody;
- písně a básně o přírodě, poslech hudby, naslouchání zvukům přírody a rozeznávání jich;
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, možnost zapojení se do ochrany životního prostředí, třídění odpadů;
- pozorování ekosystémů (les, louka, rybník) a života v nich, potravní řetězce;

- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu.

Očekávané výstupy, aneb co dítě na konci předškolního období dokáže:

Dítě a jeho tělo

- vědomě napodobit pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej pokynu;
- zachovávat správné držení těla;
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály;
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony;
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy.

Dítě a jeho psychika

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně zformulovaných větách;
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku;
- chápat slovní vtip a humor;
- naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit;
- rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci;
- sledovat očima zleva doprava;
- přemýšlet, uvažovat, své myšlenky i úvahy vyjádřit;
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film;
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí;
- poznat některá písmena a číslice;
- vnímat, že je zajímavé se dozvídat nové věci, využívat zkušeností k učení;
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení);
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování.

Dítě a ten druhý

- chovat se empaticky, vycházet si vstříc, soucítit, nabídnout pomoc;
- respektovat potřeby jiného dítěte, umět se rozdělit a vystřídat;
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování atd.

Dítě a společnost

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat;
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem a dětem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí;
- vyslechnout a respektovat názory jiného dítěte;
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat a hodnotit zážitky.

Dítě a svět

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte;
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim;
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomit si, že svým chováním ovlivňujeme jak své zdraví, tak životní prostředí.

6.4. Léto - to jsou prázdniny, máme rádi zmrzliny

Charakteristika a záměry bloku:

Navazuje tematicky na předcházející bloky a uzavírá tak celý školní rok radostně prožitý v naší školce.

Léto – nejteplejší část roku, bohatá a štědrá příroda nabízí své dary. Těšíme se na prázdniny a dovolenou společně strávenou se svými rodiči a prarodiči. V tomto bloku tedy čeká děti spousta zábavy a radostí, oslavujeme svátek dětí, povídáme si o planetě, na které žijeme nejen my, ale i děti, lidé a zvířátka z celého světa.

Všímáme si změn a dění v nejbližším okolí, upozorňujeme na nebezpečí, které nás může v přírodě a o prázdninách potkat. Zkoumáme vodu a její vlastnosti a další živly. Procvičujeme zásady bezpečného chování v silničním provozu, seznamujeme děti s druhy dopravních prostředků a dopravních značek.

Většina činností probíhá v přírodě, podnikáme delší turistické výlety k rybníkům a na značené stezky Brandu.

Zopakujeme si, co už všechno umíme, zúčastníme se školního kola Olympijských her a slavnostně se rozloučíme s našimi předškoláky.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání.

Kompetence k řešení problémů:

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, že věcné a uvážlivé řešení je výhodou, nebojí se chybovat.

Komunikativní kompetence:

- dovede využít informativní a komunikativní prostředky (knihy, encyklopedie, telefon, PC, IT apod.);
- ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit.

Sociální a personální kompetence:

- je schopno chápat, že lidé se různí a snaží se být tolerantní k jejich odlišnostem;
- chápe, že nespravedlivost, lhostejnost, agresivita a násilí se nevypláčí, vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou.

Činnostní a občanské kompetence:

- uvědomuje si svá práva i práva druhých, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu a že se svým chováním podílí a ovlivňuje prostředí, v jakém žije;
- dbá na osobní zdraví i zdraví druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdraví a bezpečné prostředí;
- je elementárně připraveno na život v multikulturní společnosti.

Návrhy témat:

- Slavíme Den dětí
- Krtek a vesmír
- Zvířátka u vody
- Olympijské hry
- Zvířátka ze ZOO
- Těšíme se na prázdniny
- Zážitky z prázdnin

Dílčí vzdělávací cíle, aneb co pedagog u dítěte podporuje:

- všestranný a harmonický rozvoj osobnosti;
- vytváření zdravých životních návyků a postojů, základy zdravého životního stylu;
- rozvoj schopnosti sebeovládání;
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení ke slovně - logickému;
- rozvoj paměti a pozornosti a schopnosti sebeovládání;
- rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a umět prožívat;
- rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka, vytvářet základy pro práci s informacemi (knihy, obrázkový materiál);
- vytvářet prosociální postoj a posilovat prosociální chování k ostatním lidem;
- rozvoj kooperativních dovedností;
- kultivace mravního a estetického vnímání, umět své postoje vyjadřovat a projevovat;
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, ale zároveň se chovat autonomně a projevovat autenticky;
- vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností a jejich poznávání;
- vytvořit základy aktivních postojů ke světu, pozitivní vztah ke kultuře a umění, dovednosti tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat;
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti, základy gymnastiky, hudebně pohybové hry, tanečky, turistika, plavání;
- všestranný rozvoj tělesné a psychické zdatnosti dětí, pohyb na čerstvém vzduchu;
- aktivity podporující utužování pěkných vztahů mezi dětmi a uvědomování si vztahů mezi lidmi – společné zážitky a prožívání – školní výlet, kolektivní výtvarné a pracovní činnosti např. moře, ZOO;

- četba, vyprávění příběhů s etickým obsahem a poučením např. Nástrahy léta, Birlibán...;
- vyhledávání v knihách, časopisech a encyklopediích o dětech z různých kontinentů, planetách a vesmíru, povídání u glóbusu, jednoduché ukázky různých světových jazyků (slovenština, angličtina, němčina, ruština);
- grafomotorická cvičení vedoucí k uvolňování ramene, loktu a zápěstí – velký formát, tematické pracovní listy;
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel a písmen – Kouzelná tabulka, IT;
- dramatizace a vyhodnocování situací, s kterými se můžeme v létě setkat (př. kontakt se zvířaty, cizí lidé, úžeh, úpal, jedovaté rostliny, dopravní situace), mimické vyjadřování nálad;
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant, rozvoj kritického myšlení;
- návštěvy dopravního hřiště;
- výtvarné zpracování zážitků, zkušeností z cestování, výletů, dovolených;
- slovní hádanky, obrázkové čtení, předčtenářská gramotnost;
- gymnastika mluvidel;
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů;
- opakování písní, říkadel, vokální činnosti;
- rytmické hry, hry se slovy, slabikami, první a poslední písmeno ve slově;
- hry s rýmy, hledání synonym, homonym, antonym;
- tvůrčí činnosti slovní, literární, dramatické, výtvarné, hudební podněcující tvořivost a nápaditost;
- společné aktivity se ŠD ZŠ (př. dramatizace, stolní a deskové hry, výtvarné vyrábění);
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (Rozloučení se školním rokem - společné vystoupení dětí z MŠ a ZŠ ve Fabrice pro rodiče a rodinné příslušníky);
- pracovní dílny s p. školníkem;
- námětové hry a činnosti např. život v ZOO, empatie se zvířátky;
- smyslové hry zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti např. pexeso, Co se změnilo? atd.;
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (při hrách, pohybových činnostech), zásady 1. pomoci;
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků v přírodě;
- delší vycházky k rybníkům, přírodovědným stezkám Brandu;
- využívání IT k EVVO (program Les), koloběh vody apod.;
- společenské hry např. Pexeso, Člověče, nezlob se.

Očekávané výstupy, aneb co dítě na konci předškolního období dokáže:

Dítě a jeho tělo:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu;
- ovládat koordinaci ruky a oka, jemnou i hrubou motoriku;
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů;
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc;
- znát pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem.

Dítě a jeho psychika

- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku);
- sluchově rozlišit počáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech;
- utvořit jednoduchý rým;
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma;
- připravovat se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti;
- poznat napsané své jméno;
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás a setkávání se s uměním;
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je;
- rozhodovat o svých činnostech;
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného;
- vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci;
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení);
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i ze setkání se s uměním.

Dítě a ten druhý

- porozumět běžným projevům nálad s vyjádřením emocí;
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná;
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že odlišnosti jsou přirozené, respektovat je;
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (i pro jiné dítě).

Dítě a společnost

- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových schopností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální;
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu a bezpečí druhých, učit se odmítat společensky nežádoucí chování;
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair play.

Dítě a svět

- vnímat, že svět má svůj řád, je rozmanitý a pozoruhodný, změny jsou přirozené a samozřejmé, umět se jim přizpůsobovat;
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit;
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.

6.5. Rizika

- při sportování a velkém počtu dětí dodržovat pravidla - hrozí nebezpečí zranění;
- při vycházkách je třeba dodržovat zástup, předcházet nebezpečí zakopnutí a při přecházení vozovky vždy používat terčík, reflexní vesty a přecházet jen na vyznačených přechodech;
- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům;
- nedostatek příležitostí k badatelské činnosti na základě podnětů z běžného života;
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti;
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků;
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat;
- riziko zprostředkovaného poznání - virtuální realita;
- riziko fragmentárnosti - nekonkrétnost, rozštěpenost, chybí celistvost;
- riziko instantnosti - v přírodě má všechno svůj čas, příroda má svůj řád;
- riziko špatného příkladu - dítě příliš nevnímá, co říkáme, ale velmi dobře si pamatuje, co děláme;
- riziko bohatě prostřeného stolu - vést děti k přirozené skromnosti, ochotě se rozdělit, radosti ze společného sdílení.

7. Evaluační činnost školy

Jde o průběžné vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek v mateřské škole, které nám poskytují zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Jde o systematický proces, jehož výsledky využíváme ke zlepšování vzdělávacího procesu a podmínek, za kterých se tento proces uskutečňuje.

Základní škola a mateřská škola Svitavy, Sokolovská 1

Co vyhodnocujeme?	Jakými prostředky?	Jak často?	Kdy? (měsíc)	Kdo?
Podmínky vzdělávání				
Materiální vybavení	Dotazník - příloha č. 1	2 x ročně	1, 6	učitelé
Životospráva	analýza jídelníčků, pitného režimu	1 x za týden	týdně	zástupce ředitele, ŠJ
	Dotazník - příloha č. 1	2 x ročně	1, 6	učitelé
Psychosociální podmínky	hospitace	min. 1 x ročně u každého učitele	dle potřeby	zástupce ředitele
	Dotazník - příloha č. 1	2 x ročně	1, 6	učitelé
Organizace chodu	rozhovory, diskuse	dle potřeby	průběžně	zaměstnanci
Vedení MŠ	Dotazník - příloha č. 2	1 x za 3 roky	5	zaměstnanci
Personální podmínky	Dotazník – příloha č. 3	1 x za rok	dle potřeby - hospitace	zástupce ředitele
Spolupráce s rodiči a veřej.	individuální rozhovory, webové stránky, e-maily	denně	dle potřeby	učitelé, rodiče
Naplnění cílů programu:				
Hodnocení výchovně - vzdělávací činnosti	Pedagogické rady - příloha č. 3	2 x za rok	1,6	učitelé
Výchovně-vzdělávací cíle	Hodnotící list – příloha č. 5	po skončení tématu	7-14-21 dní	učitelé
Hodnocení IB	Záznam evaluace IB – příloha č. 4	4 x za rok	11,2,5,7nebo8	učitelé
Výsledky vzdělávání:				
Pedagogická diagnostika	Záznamy o dětech – příloha č. 6	2 x ročně	1,6 – kromě předškoláků 9, 1 – pouze předškoláci	učitelé
Práce dětí	analýza portfolia dětí	2 x ročně	1,6	učitelé
Úroveň kompetencí dětí	analýza	podle potřeb		učitel a zákonní zástupci
Způsob zpracování a realizace:				
Soulad ŠVP s TVP	TVP, TK	Průběžně		zástupce ředitele
Klima MŠ a hodnocení ŠVP	Dotazník pro rodiče – příloha č. 8 (7)	1 x ročně (dle potřeby při zahájení docházky)	5	zákonný zástupce
	Výroční zpráva	1 x ročně	7 nebo 8	zástupce ředitele